

Doctorat *honoris causa* per a la científica Chalasinska-Macukow

Les facultats de Ciències i de Biociències van proposar investir la professora polonesa per la seva trajectòria internacional en el camp de la recerca. **PÀG. 3**

AUGMENTA L'ÚS DEL TRANSPORT PÚBLIC

L'ús del transport públic, i molt especialment el tren, per desplaçar-se al campus de Bellaterra va augmentant al llarg dels anys, segons l'enquesta sobre hàbits de mobilitat de la comunitat universitària que ha fet la UAB. **PÀG. 13**

S'INAUGURA EL NOU CAMPUS UNIVERSITARI MAR

La UAB, la UPF i l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS) van inaugurar a Barcelona, el 22 d'octubre, el nou Campus Universitari Mar, unes noves instal·lacions destinades a la docència. **PÀG. 5**

IMPORTANT JACIMENT ARQUEOLÒGIC

Un equip d'investigadors de la UAB dirigirà un projecte de recerca entorn del jaciment arqueològic de La Bastida, a Totana (Múrcia), que inclou la creació d'un institut de recerca sobre l'edat del bronze al Mediterrani occidental. **PÀG. 9**

CONSELL DE GOVERN

INFORME DE LA RECTORA

Aposta ferma de la UAB per la qualitat

«Cal buscar l'excel·lència interna en les estructures bàsiques»

➤ La rectora va posar èmfasi en l'impuls de la qualitat acadèmica i investigadora de la Universitat

La rectora de la UAB, Ana Ripoll, en el seu informe per al Consell de Govern del 7 d'octubre, va posar èmfasi en l'impuls de la qualitat acadèmica i investigadora de la Universitat i va afirmar que cal «buscar l'excel·lència interna a cadascuna de les estructures bàsiques» per aconseguir «ser els millors dins cada sector».

Ripoll va explicar les actuacions que s'han de desenvolupar un cop la UAB ha estat seleccionada per optar al reconeixement de Campus d'Excel·lència Internacional. Segons va dir, si la UAB l'assoleix, obtindrà tant beneficis econòmics com un important reconeixement internacional.

La rectora va anunciar que s'ha planejat organitzar un nou fòrum de la recerca, convocar nous premis d'excel·lència i elaborar un model de dedicació variable del professorat. A més, es va congratular dels resultats del procés de matriculació i de les notes de tall d'aquest curs, va subratllar l'augment de l'oferta acadèmica i va comentar que el proper pla director, que es presentarà el 2010, marcarà com a objectiu l'augment de l'eficiència acadèmica.

També va dedicar unes paraules a l'impuls que s'està donant a la internacionalització de la Universitat incentivant la mobilitat, potenciant les titulacions conjuntes amb altres universitats, col·laborant amb diversos parcs científics i augmentant la presència de la UAB al continent asiàtic.

AUSTERITAT ECONÒMICA

La situació econòmica continua marcant l'actualitat. La rectora va explicar que la Generalitat deu a la UAB uns vint milions d'euros, aproximadament, que encara no s'ha cobrat l'anualitat actual i que la UAB té un dèficit acumulat de 34,6 milions d'euros.

Ana Ripoll va explicar que la Generalitat deu a la UAB vint milions d'euros aproximadament

D'altra banda, tot i la congelació de la plantilla del PDI anunciada per la Generalitat, Ripoll va explicar que la UAB, dins les limitacions pressupostàries actuals, ha continuat els processos de transformació de places. En aquest sentit, el vicerector de Personal Acadèmic, Miquel Àngel Senar, està estudiant les possibilitats de renovar la plantilla per

elaborar un pla d'actuació. Pel que fa al PAS, s'està elaborant la carrera professional.

La rectora també es va referir a la reorientació de la Festa Major, una de les mesures del pla de contenció pressupostària per al 2010. Va informar que ja hi està treballant una comissió integrada per membres de l'Equip de Govern i per representants de la gerència i dels estudiants.

Pel que fa a la seguretat i la prevenció de la comunitat universitària, l'informe va recollir el protocol d'actuació que ha establert la Universitat en relació amb la pandèmia de grip A.

CANVIS A L'ANECA

Fora de l'àmbit de la UAB, va informar de les darreres reunions del Consell d'Universitats i de la CRUE. Segons Ripoll, no s'ha avançat gaire en el projecte d'estatut del PDI, mentre que s'ha avançat una mica més en l'estatut de l'estudiant. A més, s'està analitzant el funcionament de l'ANECA, que, des del 16 d'octubre passat, està dirigida per Zulima Fernández.

Respecte a la legislació del sistema universitari, Ripoll va comentar que continua pendent la tramitació del projecte de real decret de regulació dels estudis de doctorat, així com també la nova regulació dels estudis de formació continuada.

MÉS INFORMACIÓ: www.uab.cat/relacions-institucionals

ACORDS

CREACIÓ D'EMPRESES DERIVADES

S'aprova el Reglament de creació d'empreses de base tecnològica i derivades (*spin-off*) de la UAB.

PRESSUPOST

S'aproven les línies generals del pressupost per a l'any 2010 i elevar la proposta al Consell Social.

ESTRUCTURES BÀSIQUES DE LA UAB

S'acorda ratificar l'aprovació del Reglament del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat I.

UNITAT DE FÍSICA TEÒRICA

S'aprova la creació de la Unitat de Física Teòrica: Informació i Fenòmens Quàntics, del Departament de Física.

TÍTOLS DE MÀSTERS I DIPLOMATURES

S'aprova la creació de títols de màsters i diplomatures de postgrau propis.

GRAU DE GESTIÓ D'EMPRESES

S'aprova la proposta de creació del títol de grau de Gestió d'Empreses i elevar la proposta al Consell Social perquè s'aprovi.

CAMPUS

K. Chalasinska-Macukow, doctora *honoris causa*

La UAB reconeix la trajectòria de la investigadora polonesa

➤ La professora destaca internacionalment per la seva recerca en el camp del processament d'informació

La UAB va investir Katarzyna Chalasinska-Macukow doctora *honoris causa* a proposta de les facultats de Ciències i de Biociències, en un acte que va tenir lloc el 14 d'octubre passat. La Universitat reconeix, així, la recerca de la científica polonesa en el camp del processament de la informació i també la seva valuosa col·laboració amb investigadors de la UAB.

La proposta va ser promoguda pels professors Juan Campos i Maria Josefa Yzuel, padrins de la doctoranda, basant-se en el prestigi internacional de la doctora Chalasinska com a investigadora en el camp del processament de la informació, així com també en la important col·laboració científica portada a terme entre el Grup de Processament de la Informació de la Universitat de Varsòvia, que lidera Chalasinska, i el Laboratori de Processament d'Imatges del Departament de Física de la UAB.

En la cerimònia d'investidura, Maria Josefa Yzuel va glossar la trajectòria de Chalasinska, a qui va definir com «una experta de prestigi reconegut internacional en processament òptic de la informa-

El quartet vocal Sotto Voce va interpretar diverses peces durant l'acte.

ció». Va posar un èmfasi especial en la seva col·laboració amb els investigadors de la UAB i en els seus esforços per enfortir la Universitat de Varsòvia.

Chalasinska, per la seva banda, va agrair a la Universitat, a les facultats i als seus padrins aquest reconeixement i va destacar un per un els treballs que ha dut a terme en col·laboració amb la UAB. A la seva lliçó magistral, titulada «Estem en

futur. L'acte va acabar amb l'actuació del quartet vocal Sotto Voce, dirigit per Poire Vallvé, que va interpretar *Weep, o mine eyes* (J. Bennet), *Il bianco e dolce cigno* (J. Arcadelt), *Erlaube mir, feins Mädchen* (J. Brahms) i *Swing low* (Arr. Josly), a més del tradicional *Gaudeamus Igitur*.

«És una experta de prestigi en processament d'informació òptic de la informació», va dir la padrina

perill de veure disminuir la nostra privacitat?», va afirmar que «segurament serem testimonis del desenvolupament de noves tecnologies de la informació que potser seran utilitzades per limitar la nostra privacitat», i que espera que «es desenvolupin també les defenses apropiades» davant d'aquest perill.

Finalment, la rectora de la UAB, Ana Ripoll, va destacar que la nova doctora *honoris causa* «compleix tots els requisits que ha de mostrar un acadèmic», ja que és «una professora preocupada per la qualitat de la docència», una investigadora «d'altíssim nivell» i una persona entregada a la gestió universitària. Ripoll va afirmar que «és un honor» per a la UAB incorporar Chalasinska al seu claustre i li va desitjar molts èxits en el

Universitat de Varsòvia

Katarzyna Chalasinska-Macukow és rectora de la Universitat de Varsòvia des de l'any 2005. Es va doctorar l'any 1979 i va obtenir l'habilitació l'any 1988 i el títol de professora l'any 1997. Del 1992 al 1996 va ser cap d'estudis de doctorat i, a partir del 1995, vicedegana de la Facultat de Física. Des del 1996 fins al 2002 va exercir el càrrec de degana de la Facultat, i des del 2002 fins al 2005 va ser vicerectora d'Economia i de Recursos Humans. El 2008 va ser reelegida rectora de la Universitat de Varsòvia.

La seva experiència científica se centra en el processament òptic i digital de la informació: reconeixement i processament d'imatges, computació òptica, òptica de Fourier i holografia. Ha desenvolupat, entre altres càrrecs, els de vicepresidenta de la Comissió Internacional d'Òptica (1993-1999), presidenta del Comitè del Premi ICO (1996-1999) i vicepresidenta de la Societat Polonesa de Física (2001-2003). Recentment ha estat nomenada presidenta de la CRASP (Conferència de Rectors d'Escoles Universitàries de Polònia). Va ser membre del consell científic de l'EOS (Societat Europea d'Òptica) i recentment ha estat elegida per al consell científic de la societat internacional d'enginyeria òptica SPIE.

Les facultats inauguren el curs 2009-2010

Durant el mes d'octubre, diverses facultats de la UAB han celebrat les inauguracions del nou curs. Per això, hi han estat presents convidats d'àmbits molt diversos. El mes va començar amb la inauguració del curs a la Facultat de Biociències, el dia 7. Jaume Baguñà, del Departament de Genètica de la UB, va pronunciar la lliçó «El que Darwin no sabia. El paper dels gens del desenvolupament en l'evolució morfològica».

L'endemà, la Facultat de Dret va inaugurar el curs amb Juan Antonio García Jabaloy, membre nacional d'Espanya a Eurojust. A la conferència «Eurojust: present i futur», Jabaloy va explicar la importància d'aquest òrgan europeu encarregat de la cooperació judicial entre els estats membres.

El dia 13, Ramon Maria Nogués, catedràtic d'Antropologia Biològica, va inaugurar el curs a la Facultat de Ciències de l'Educació amb «L'aventura del coneixement». Nogués va referir-se a l'«obsessió» de les persones pel coneixement.

El dia 15 va ser el torn de la Facultat de Filosofia i Lletres. A la conferència «Elogi de les facultats de Lletres», Pere Lluís Font, primer coordinador del Departament de Filosofia i exvicerector d'Estudis,

Inauguració a la Facultat de Biociències.

ment de Filosofia i exvicerector d'Estudis, es va referir a les facultats de Lletres «com un tresor que s'ha de preservar».

Càndid Genovard, professor del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació, va inaugurar el curs a la Facultat de Psicologia amb la lliçó «Vint-i-sis anys d'avaluació de la qualitat de la docència: mites, creences i algun model». Per a Genovard, «les universitats han menyspreat els estudis sobre la qualitat de la docència».

El dia 29, Jaume Balagueró, director de cinema, va inaugurar el curs a la Facultat de

Acte a la Facultat de Filosofia i Lletres.

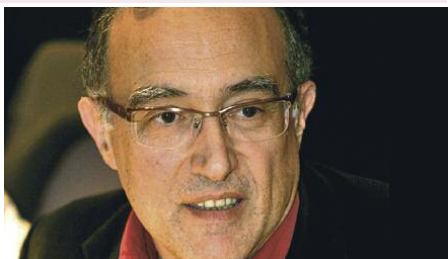
Ciències de la Comunicació amb la lliçó «El director de cinema i el seu públic». Balagueró va destacar els darrers fenòmens cinematogràfics, on «l'important no és la pel·lícula en si, sinó la manera de promocionar-la».

El mateix dia, l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents va inaugurar el seu curs. La convidada va ser Montserrat Armengou, directora de documentals a TV3, qui va pronunciar la lliçó «Arxius i documentals de televisió, una eina per a la recuperació de la memòria històrica».

PREMIS

Salvador Cardús, membre de l'Institut d'Estudis Catalans

El degà de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia i professor del Departament de Sociologia, Salvador Cardús i Ros, va ser rebut el dia 12 de novembre com a membre numerari de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans. El seu discurs de recepció va versar sobre «Tres metàfores per pensar un país amb futur». Li va respondre Joan Estruch, membre numerari de la mateixa secció. Com a investigador ha treballat en el camp de la sociologia de la religió, de la cultura (amb especial atenció a l'educació), dels mitjans de comunicació i dels fenòmens nacionals.

David Moreno guanya el Premi Degà Miquel Frontera

David Moreno Mendoza, que pertany al col·lectiu de personal investigador en formació del Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques, ha estat el guanyador de l'accésit de la quarta edició del Premi Degà Miquel Frontera en llengua castellana que convoca el Col·legi d'Advocats de les Balears.

David Moreno ha estat guardonat pel treball «La actual doctrina jurisprudencial para amortizar puestos de trabajo por causa de crisis empresariales», en el qual fa una anàlisi àmplia i ben sistematitzada d'un aspecte de molta actualitat.

Enric Fossas, al Consell de Garanties Estatutàries

Enric Fossas Espadaler, catedràtic de Dret Constitucional del Departament de Ciència Política i de Dret Públic de la Universitat Autònoma de Barcelona, va ser designat pel Govern de la Generalitat membre del Consell de Garanties Estatutàries de la Generalitat de Catalunya, institució que substitueix el Consell Consultiu. Enric Fossas (Vic, 1958) és llicenciat en Dret i doctor per la Universitat de Barcelona. Professor de la UAB des de 1989, ha estat director de l'Institut d'Estudis Autònoms de la Generalitat de Catalunya i lletrat del Tribunal Constitucional.

La UAB, la UPF i l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària inauguren el Campus Universitari Mar

➤ La Facultat de Medicina de la UAB hi fa docència a la Unitat Docent de l'Hospital del Mar

La UAB, la UPF i l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS) van inaugurar a Barcelona, el 22 d'octubre passat, el Campus Universitari Mar, unes noves instal·lacions dedicades a la docència. A l'acte d'inauguració, van intervenir-hi la rectora de la UAB, Ana Ripoll; el rector de la UPF, Josep Joan Moreso; el comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat, Joan Majó; i el primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i president de l'IMAS, Carles Martí.

INSTITUCIONS DOCENTS

Coincidint amb l'inici del curs acadèmic 2009-2010, va finalitzar la primera fase de les obres de l'edifici Campus Universitari Mar, ubicat al carrer del Doctor Aiguader, 80, de Barcelona, un nou espai on conviuen tres institucions docents: la Facultat de Medicina de la UAB, que hi té la Unitat Docent de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (UDIMAS) i que hi

Un moment de la visita al nou campus.

ofereix la llicenciatura de Medicina; la Facultat de Ciències de la Salut i de la Vida de la UPF, que hi imparteix el grau de Biologia Humana; i l'Escola Universitària d'Infermeria del Mar (EUIM), un

centre de l'IMAS que imparteix el grau d'Infermeria. A més, la UAB i la UPF imparteixen conjuntament el grau de Medicina en aquest centre.

L'espai inclou tres laboratoris, divuit aules, quatre aules d'informàtica i dues sales d'estudi

En total, en aquesta primera fase de remodelació de l'edifici Campus Universitari Mar, s'inauguren 4.500 m² d'espais que podran fer servir conjuntament les tres institucions i que inclouen tres laboratoris, divuit aules, quatre aules d'informàtica i dues sales d'estudi. Tanmateix, cada institució disposa dels seus propis espais administratius, en els quals s'han ubicat les respectives direccions acadèmiques, despatxos per al professorat i unitats administratives. En total, l'edifici acull unes 1.200 persones, entre estudiants, personal docent i investigador i personal d'administració i serveis.

A més, aquest edifici disposa d'una biblioteca d'ús comú per a la UAB, la UPF i l'IMAS.

La UAB coorganitza les jornades «Periodisme digital a l'escola»

Els dies 16 i 17 d'octubre van tenir lloc les jornades «Periodisme digital a l'escola», on es va analitzar com influeixen els canvis al món de la comunicació en el procés educatiu. La trobada es va desenvolupar a cavall entre l'IES Menéndez y Pelayo de Barcelona i la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB. Aquestes jornades van ser organitzades pel Departament d'Educació de la Generalitat, la UAB, Òmnium Cultural i Vilaweb.

Internet ha canviat el món de la informació i el coneixement. L'educació ha viscut amb una especial intensitat l'emergència del periodisme digital, precisament pel fet que les generacions més joves són els protagonistes principals dels canvis en els hàbits informatius i de

La Facultat de Ciències de la Comunicació.

gestió del coneixement. Aquest canvi, actualment, no només no ha acabat sinó que s'accelera.

Les jornades «Periodisme digital a l'escola» van analitzar què està passant al món de la comunicació i com això impacta en el procés educatiu, tenint en compte que els nostres infants, avui,

reben dels mitjans de comunicació més informació i més coneixement que mai.

Hi van participar personalitats destacades del món de l'educació i de l'escola i també professionals, com ara el director de l'Agència Catalana de Notícies, Saül Gordillo, i els periodistes Pilar Sampietro (Ràdio 4) i Miquel Calçada (TV3). D'altra banda, es van estudiar algunes de les millors pràctiques que les escoles i instituts del país han posat en marxa els darrers anys. Van participar-hi centres d'arreu de Catalunya i un del País Valencià. Les jornades van començar amb una conferència inaugural a càrrec de Salvador Cardús, degà de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la UAB, i d'Imma Tubella, rectora de la Universitat Oberta de Catalunya.

Experts debaten l'Estatut de l'Empleat Públic

L'Escola d'Administració Pública de Catalunya va acollir, el 22 d'octubre, les III Jornades Universitàries de Relacions Laborals a les Administracions Públiques, on es va estudiar la implementació de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic en un seguit de conferències i col·loquis. Es va oferir una aproximació als sistemes d'organització, al contingut de l'avaluació de l'acompliment de l'estatut i als models del seu desenvolupament.

Aquesta jornada s'ha dut a terme sota la direcció acadèmica de Maria José Feijóo Rey, professora de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UAB, i de Joan Amenós Álamo, professor de Dret Administratiu de la UAB, i ha estat organitzada pel Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques de la UAB, amb la col·laboració de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (ha rebut una de les ajudes convocades per aquesta l'any 2009) i l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès. Van assistir-hi més de cent cinquanta persones, entre les quals hi havia importants responsables de la Generalitat, de les administracions locals i de les universitats públiques catalanes, com també dels sindicats, del sector empresarial i de consultories.

El doctor Alejandro Nieto García, que va ser presentat pel doctor Antoni Milian i Massana, catedràtic de Dret Administratiu de la UAB, va pronunciar la conferència inaugural. Nieto García és catedràtic de Dret Administratiu, doctor *honoris causa* per la Universitat Carlos III de Madrid i per la Universitat Nacional de Buenos Aires i autor de diverses obres de referència. Les paraules d'inauguració, amb una reflexió global al voltant de les coordenades actuals, van correspondre al doctor Manuel Ballbé Mallol, catedràtic de Dret Administratiu de la UAB, i la cloenda va ser a càrrec del doctor Manuel Ramón Alarcón Caracuel, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Sevilla.

A més, van participar a les Jornades experts destacats en l'àmbit de les relacions laborals en el sector públic, com ara Joan Mauri i Majos, professor de Dret Administratiu de la UB; el doctor Joaquín Gairín Sallán, catedràtic de Didàctica i Organització Escolar de la UAB; i el doctor Miquel Salvador Serna, professor de Ciència Política de la UPE.

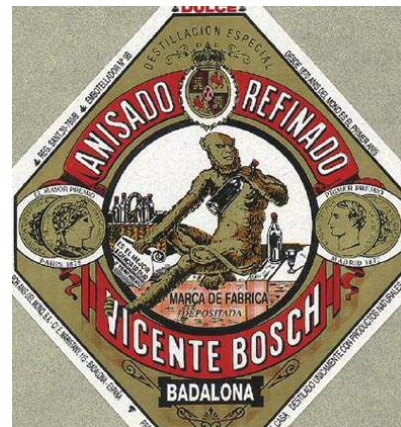
Una exposició i un cicle de conferències en l'Any Darwin

➤ Diferents especialistes de la teoria de l'evolució parlaran d'aquest tema fins al mes de desembre

La Facultat de Biociències i la Biblioteca de Ciència i de Tecnologia han organitzat una exposició i un cicle de conferències per celebrar l'Any Darwin. Impartides per experts sobre la teoria de l'evolució, la primera conferència va inaugurar oficialment el curs 2009-2010 a la Facultat (vegeu pàg. 4).

L'exposició, que romandrà oberta fins a l'1 de desembre, mostra el material bibliogràfic i audiovisual disponible a la Biblioteca, alhora que ofereix la possibilitat de consultar pàgines web amb les entrades al catàleg de la Biblioteca i enllaços externs seleccionats de webs relacionats amb la temàtica.

A més, hi ha previstes diferents conferències: el 4 de novembre, «Darwin's images: visualizing the theory of evolution (1837-1874)», a càrrec de la doctora Julia Voss, de l'Institut Max-Planck d'Història de la Ciència (Berlín); el 18 de novembre, «L'origen de les espècies: 150 anys després de Darwin», a càrrec del doctor Antonio Fontdevila, professor emèrit del Departament de Genètica i de

Microbiologia de la UAB; i l'1 de desembre, «Química prebiótica y el experimento de la vida: o por qué la mujer de Lot sí tenía razón», a càrrec del doctor Antonio Lazcano, catedràtic de la Universitat Autònoma de Mèxic.

Julia Voss també va participar, el dia 6 de novembre, al seminari «La visualització de l'evolució», dins del cicle La Ciència i els seus Públics, organitzat pel Centre d'Història de la Ciència (CEHC) a la Facultat de Ciències.

Hi ha un web creat específicament (<http://www.bib.uab.cat/darwin200.htm>) que allotjarà els vídeos de les conferències i el material bibliogràfic que s'exposarà pròximament.

Nous Dinars a Casa Convalescència

Aquesta tardor, la Fundació Josep Laporte ha tornat a donar un impuls important als Dinars a Casa Convalescència, el cicle de debats sobre actualitat sanitària que organitza juntament amb la UAB i Pfizer.

Així, el 21 d'octubre va ser el torn de la consellera d'Acció Social i Ciutadania, Carme Capdevila. Amb la ponència titulada «El sistema català dels serveis socials», la consellera va exposar primer els reptes amb els quals s'enfronta aquest sector a escala europea –com ara l'envelliment de la població, la dependència o el problema de l'exclusió social,

entre d'altres. A continuació va fer una defensa de la Llei de serveis socials, aprovada només fa dos anys, que deixa enrere l'assistencialisme per fer lloc a la universalitat.

El ponent del XXI dinar, Alfonso Jiménez, director general de Farmàcia i Productes Sanitaris del Ministeri de Sanitat i Política Social, va presentar la conferència «La política farmacèutica i la seva importància en el sistema nacional de salut», el 3 de novembre. Jiménez es va centrar en el medicament i en la factura farmacèutica pública i va destacar la importància del pacte d'Estat per la sanitat.

La UAB es troba entre les cent millors universitats del món

La UAB és la 92a millor universitat d'Europa i la 211a del món, segons el rànquing mundial d'universitats de 2009 que ha fet públic la revista especialitzada britànica *The Times Higher Education Supplement* (THES-QS). Aquestes posicions suposen sengles avenços respecte a l'informe de l'any anterior: de 14 llocs si només es tenen en compte els centres universitaris europeus, i de 45 a escala mundial.

La UAB també es troba entre les cent millors universitats del món en els camps de les ciències socials i de les ciències naturals, on ocupa les posicions 70a i 97a, respectivament. A escala europea, en aquests àmbits es troba als llocs 23 i 42. Pel que fa a Espanya, la UAB recupera el segon lloc que havia perdut l'any 2008.

Les universitats dels Estats Units i del Regne Unit copen les deu primeres posicions del rànquing. La primera continua sent la Universitat de Harvard, que

manté el seu lideratge des de l'any 2005, seguida de les universitats de Cambridge i Yale, el College London, l'Imperial College, les universitats d'Oxford, Chicago i Princeton, l'Institut de Tecnologia de Massachussets i l'Institut de Tecnologia de Califòrnia. Per països, els cinc primers amb més universitats incloses entre les dues-centes millors del món són els Estats Units (59), el Regne Unit (29), el Canadà, el Japó i els Països Baixos (11) i Alemanya (10).

El rànquing THES-QS, que s'elabora des de l'any 2005, analitza cinc-centes universitats de tot el món i les ordena de manera global, regional i per diferents criteris de docència, de recerca i d'internacionalització. Té en compte el nombre d'articles i citacions per personal acadèmic, la internacionalització del professorat i de l'alumnat, les facilitats d'inserció laboral dels graduats i el nombre d'alumnes per professor.

L'Escola de Cultura de Pau celebra els seus primers deu anys d'existència

El 2 d'octubre passat, l'Escola de Cultura de Pau (ECP) de la UAB va celebrar el seu desè aniversari en un acte al Mòdul de Recerca A, que va aplegar diverses persones que hi treballen o col·laboren actualment o que hi han estat vinculades durant la darrera dècada.

El director de l'ECP, Vicenç Fisas, va explicar els orígens de l'Escola. Va recordar la seva «sorpresa» quan, en arribar a la UAB, l'assignatura sobre cultura de pau que impartia va tenir una acollida molt bona que va propiciar la creació de la Càtedra UNESCO sobre Pau i Drets Humans i, més endavant, el naixement de l'ECP. Va destacar «l'entusiasme dels estudiants» vinculats al projecte des del començament, així com també la implicació de la Generalitat, que hi va donar el seu suport.

Fisas va subratllar que l'elecció de la paraula «escola» no és gratuïta, ja que la vocació del centre és oferir formació continuada sobre processos de pau. Va destacar també que l'ECP aposta per «donar l'oportunitat de fer un treball de formació a joves estudiants» i es va con-

Un moment de la celebració de l'aniversari.

gratular de tenir «un equip meravellós que treballa molt bé».

Creada el 1999, l'ECP ha estat un centre pioner a Espanya que investiga, des d'una perspectiva multidisciplinària, les causes, l'evolució i l'impacte dels conflictes armats i les dinàmiques dels processos de pau al món. Publica l'anuari *Alerta 2009!* sobre conflictes, drets humans i construcció de pau i l'*Anuari 2009 de processos de pau*. L'ECP també commemora el desè aniversari de la seva diplomatura de postgrau sobre cultura de pau, impartida a la UAB.

BREUS

Analitzen el tractament dels femicidis als mitjans

El Col·legi de Periodistes de Catalunya va acollir, el 17 d'octubre passat, la jornada «Els documentals sobre el femicidi a Ciudad Juárez», amb l'objectiu d'analitzar la cobertura que fan els mitjans de comunicació dels femicidis, amb especial incidència en el cas de Ciudad Juárez, i reflexionar sobre la seva contribució a la defensa dels drets de les dones. L'Observatori de la Cobertura de Conflictes de la UAB, juntament amb l'Institut Català Internacional per la Pau, l'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans de la Generalitat de Catalunya i el Col·legi de Periodistes, va organitzar una trobada en què va intervenir Susana García, sociòloga i psicoterapeuta del grup Equidad y Género, de l'Associació Civil de Mèxic. També es va presentar un estudi sobre documentals del femicidi realitzat per diversos investigadors, com ara Xavier Giró, professor del Departament de Mitjans, Comunicació i Cultura i director de l'Observatori de la Cobertura de Conflictes de la UAB.

Té lloc el seminari Nous Mitjans i Esports

Raymond Boyle, professor de la Universitat de Glasgow, va oferir, el 15 d'octubre, a la Facultat de Ciències de la Comunicació, un seminari sobre l'impacte que tenen els nous mitjans de comunicació en el periodisme esportiu. L'acte, inclòs dins el programa d'activitats de la Càtedra Internacional d'Olimpisme, que enguany té Boyle com a professor convidat. Membre del Centre de Política Cultural i de Mitjans de la Universitat de Glasgow, Boyle és expert en política cultural, comunicació i esport. És catedràtic de política cultural i dels mitjans al Centre per la Recerca en Política Cultural de la Universitat de Glasgow, on codirigeix el programa de Màster de Gestió de Mitjans. Boyle va afirmar que hi ha tres elements que configuren la relació entre els mitjans i l'esport: la creixent mercantilització del fenomen; les implicacions polítiques, econòmiques, socials i culturals de la indústria digital; i la globalització. El programa de Boyle també va incloure una conferència col·loqui que va tenir lloc el 13 d'octubre a l'auditori del Museu Olímpic i de l'Esport de Barcelona, titulada «Quan el futbol crea identitats: Celtic Glasgow i Barça a debat». Tot es va desenvolupar en el marc del Grup d'Estudis sobre Comunicació i Cultura.

UAB Idiomes celebra aquest curs el seu desè aniversari

➤ S'han programat diferents actes a la seva seu de l'edifici UAB-Casa Convalescència

El divendres 30 d'octubre, a les 12 del migdia, es va inaugurar el curs 2009-2010 d'UAB Idiomes Barcelona. Enguany, UAB Idiomes Barcelona fa deu anys i, amb motiu d'aquest aniversari, es van dur a terme diversos actes commemoratius a l'aula magna de la seva seu a Barcelona, a l'edifici UAB-Casa Convales-

cència. La sessió va ser presidida per la vicerectora de Relacions Institucionals de la UAB, M. José Recoder, la directora d'UAB Idiomes, Montserrat Balagueró, i el vicegerent d'Ordenació Acadèmica de la UAB, Joan Melcion.

UAB Idiomes Barcelona és un centre de formació en llengües de la UAB que ja té deu anys d'història. En la sessió inaugural del desè aniversari, va ser-hi present Adrian Underhill, assessor d'International ELT i expresident de l'IATEFL, qui va oferir la ponència «Schools that learn and teachers that learn: an optimal response to complexity». En aquesta con-

NOMENAMENTS

Nous càrrecs del personal docent

Darrerament, en l'àmbit del col·lectiu de personal docent i investigador (PDI) s'han produït les modificacions següents: el professor de l'Àrea de Música Jordi Ballester Gibert és, des de l'1 d'octubre d'enguany, director del Departament d'Art i de Musicologia; i Josep Maria Lluch López, professor de l'Àrea de Química Física, és el responsable del Departament de Química des del 16 d'octubre passat.

ferència, Adrian Underhill va plantejar una visió de l'aprenentatge individual i organitzacional com una eina per afrontar els reptes d'un món complex. Actualment, Adrian Underhill és formador de formadors i professors, especialista en organitzacions obertes a l'aprenentatge, camp en què té una àmplia trajectòria.

ACTES PER A L'ANY VINENT

Dins dels actes del desè aniversari, també hi ha programades diferents conferències d'experts internacionals en formació en llengües per a l'any vinent: per al divendres 29 de gener, dins l'àmbit de la metodologia de l'ensenyament a sèniors, i per al divendres 7 de maig, dins l'àmbit de les aplicacions pedagògiques del web 2.0.

EL WEB

<http://www.bib.uab.cat/bctot/>

La Biblioteca de Ciència i Tecnologia aposta per impulsar la biblioteca digital mitjançant el portal BCTOT, elaborat en col·laboració amb l'Oficina de l'Autònoma Interactiva Docent. El servei s'adreça als estudiants i al personal docent i investigador de les facultats de Biociències i de Ciències i de l'Escola d'Enginyeria.

Té apartats dedicats específicament als estudiants i un altre dedicat al PDI dels respectius centres. Els objectius d'aquest portal són potenciar, integrar i facilitar l'accés a tota mena de recursos electrònics rellevants i de qualitat del Servei de Biblioteques de la UAB –seleccionats a partir de les necessitats docents–, a més de fer de mitjà de difusió i comunicació de notícies de l'àmbit científic. El web permet estar al dia de productes nous i personalitzar els continguts. Inclou un vídeo de presentació destinat als estudiants nous.

RECERCA

Es crearà el primer institut europeu de recerca sobre l'edat del bronze al Mediterrani occidental

➤ Investigadors de la UAB dirigiran un projecte de recerca en un jaciment arqueològic de Múrcia

Un equip d'investigadors del Departament de Prehistòria de la UAB dirigirà un projecte de recerca, museïtzació i divulgació científica entorn del jaciment arqueològic de La Bastida, al municipi de Totana (Múrcia). El projecte inclou, a més de les excavacions i l'estudi dels materials arqueològics, la instal·lació d'un museu monogràfic sobre el jaciment i la creació d'un institut de recerca sobre l'edat del bronze al Mediterrani occidental, el primer d'aquest tipus a Europa. La presentació tindrà lloc aquest dimecres, 8 d'octubre, a la seu de la Conselleria de Cultura i Turisme de Múrcia.

La Bastida (Totana, Múrcia) és un dels jaciments arqueològics més importants de la prehistòria europea. Va ser habitat a l'edat del bronze argàrica, fa més de 3.500 anys, i atresora avui un enorme potencial per al coneixement del nostre passat i per a la projecció cultural i patrimonial de Múrcia. Entorn de La Bastida s'articula un projecte de recerca, museïtzació i

divulgació que persegueix dos objectius principals. El primer aborda una recerca sistemàtica que combina excavacions arqueològiques extensives i anàlisis científiques especialitzades. El segon es planteja desenvolupar un programa museístic i de difusió radicada al mateix jaciment, així com assentar les bases per a un futur centre de referència internacional sobre la prehistòria i l'arqueologia mediterrànies.

El projecte és dirigit pels professors de la UAB Vicenç Lull, Rafael Micó, Cristina

Rihuete i Robert Risch, i té el suport i el patrocini de la Conselleria de Cultura i Turisme de la Regió de Múrcia. A aquesta iniciativa se sumen també els esforços del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i del Ministeri de Ciència i Innovació, així com també els de la mateixa UAB i de l'Ajuntament de Totana.

Actualment, col·laboren en el projecte una trentena de professionals de diverses branques de la ciència i de la tècnica, la majoria vinculats a prestigioses institucions de recerca, com la Universitat d'Arizona (EUA), en l'àmbit de l'antropologia física; la Universitat de Cambridge (Regne Unit), en l'àmbit de la micromorfologia de sòls i de sediments arqueològics; la Universitat de Kiel (Alemanya), en la datació per radiocarbó; la Universitat d'Innsbruck (Àustria) i la Universitat de Tübingen (Alemanya), en l'àmbit de les anàlisis arqueometal·lúrgiques, la Universitat de Múrcia (Espanya), en palinologia i reconstrucció botànica; la Universitat de Stuttgart (Alemanya), pel que fa a les anàlisis carpològiques; i la Universitat de Reading (Regne Unit), en l'àmbit de les anàlisis de continguts ceràmics.

Investiguen l'addicció a Internet i al telèfon mòbil

Investigadors del Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació de la UAB i de Blanquerna-Universitat Ramon Llull (URL) han desenvolupat dos tests en espanyol per detectar l'addicció a Internet i al telèfon mòbil, a partir d'un estudi realitzat a 1.900 estudiants de centres educatius catalans. La iniciativa ha servit per mostrar algunes tendències de l'ús d'aquestes tecnologies en la població juvenil: en l'ús addictiu d'Internet no hi ha diferències entre sexes, però les noies abusen més del

mòbil que els nois. La utilització d'ambdues tecnologies es normalitza a mesura que augmenta l'edat.

Fins ara, no existien tests en espanyol per avaluar l'ús abusiu d'Internet i del telèfon mòbil i els trastorns psicològics que pot produir en la població. L'equip d'investigadors ha dissenyat els dos primers tests a partir d'un estudi realitzat amb una mostra de 1.879 estudiants de centres educatius catalans, dels quals 322 cursaven estudis universitaris i 1.557, educació secundària. L'edat mitja-

na eren 15,52 anys i el 54,5 % eren dones. Es van poder observar algunes tendències: els nois i les noies no difereixen en l'ús addictiu d'Internet, si bé elles tendeixen a abusar del mòbil ja que l'utilitzen com a mitjà de contacte social i d'expressió d'emocions. En relació amb l'edat, els preadolescents mostren una addicció a ambdues tecnologies més gran que els adolescents i joves. Sembla que tant l'ús d'Internet com el del mòbil es normalitza amb l'edat cap a un ús més professional i menys lúdic.

Grup de Recerca en Psicologia i Comunicació Publicitària

➤ El formen professorat dels àmbits de psicologia i de publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona

El Grup de Recerca en Psicologia i Comunicació Publicitària va obtenir el reconeixement com a Grup de Recerca de la UAB l'any 2006. Es va constituir per cobrir la necessitat d'un grup interdisciplinari que actués en defensa d'una comunicació publicitària millor i no discriminatòria. Es tractava, a més, d'una línia de recerca gairebé inexistent, amb interès social i amb un ampli ventall d'aplicacions en l'àmbit de la psicologia i de la comunicació publicitària.

La professora de Psicologia Bàsica de la UAB Elena Añaños és la responsable del grup, format per professors dels departaments de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació (Santiago

El grup de recerca és un equip interdisciplinari que actua en defensa d'una millor comunicació publicitària.

Estaún i Maria Teresa Mas) i de Comunicació Audiovisual i de Publicitat 2 (Josep M. Blanco, Patricia Lázaro i Daniel Tena), així com també per professionals del sector de la publicitat (Anna Valli). Sumant els becaris i col·laboradors actuals, el grup consta d'onze membres que, a més d'investigar, desenvolupen tasques docents i donen suport al Màster de Psicologia de la Cognició i de la Comunicació i al Màster de Publicitat i Relacions Públiques.

Ara investiguen nous formats publicitaris: les sobreimpressions, la pantalla compartida i l'animació de símbols visuals

Els objectius principals de la seva recerca són els següents: analitzar els elements psicològics i comunicacionals i els factors cognitius que afecten el processament de la informació del missatge publicitari; contribuir a la millora de l'emissió dels missatges publicitaris en funció dels objectius de l'emissor i de les característiques del receptor; i enriquir el binomi recerca-docència en els àmbits de la psicologia i de la publicitat.

A partir d'aquests objectius, el grup estudia els elements psicològics i comunicatius de la publicitat. També investiga els factors psicològics i comunicatius del receptor del missatge publicitari i la

representació simbòlica de la publicitat en els infants i en altres col·lectius.

Actualment, el grup treballa en un projecte de recerca per al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), titulat «Processament i eficàcia de les formes noves (formats no convencionals) de publicitat televisiva», i que es desenvoluparà fins al maig de l'any vinent. Existeixen nous formats publicitaris anomenats publicitat no convencional que s'han anat introduint a les emissions de les principals cadenes. Entre ells hi ha les sobreimpressions, la pantalla compartida i l'animació de símbols visuals, que fan que el telespectador desvii l'atenció cap a una zona de la pantalla que, en principi, no té intenció d'atendre.

MANCA D'ESTUDIS DE NOUS RECURSOS

L'augment de la utilització d'aquests formats publicitaris a les cadenes televisives i la manca d'estudis sobre la seva eficàcia, entre d'altres, justifiquen la necessitat d'aquesta recerca interdisciplinària. Aquest projecte, doncs, vol cobrir aquest buit tot estudiant en quina mesura l'espectador atén, reconeix i processa aquest tipus de publicitat.

També s'analitza fins a quin punt aquesta publicitat provoca aversió en l'espectador i si el rebuig difereix en funció del tipus de públic objectiu que l'atén (vegeu el quadre). Els resultats aportaran dades i elements per optimitzar l'ús d'aquests formats.

Nous formats de publicitat televisiva: les sobreimpressions

Des del punt de vista del processament de la informació i de l'estudi dels processos d'atenció immersos en aquesta activitat cognitiva, la publicitat que apareix com a sobreimpressió a la pantalla (i els seus derivats) es mostra com un element distractor mentre el subjecte està atenent la informació principal (programa) amb l'objectiu clar de cridar la seva atenció i que la publicitat distractora sigui atesa i processada.

Aquesta nova publicitat televisiva és investigada pel grup, que s'ha plantejat tres qüestions: en quina mesura el telespectador atén, reconeix i processa les sobreimpressions publicitàries? Quin grau d'aversion (reactància psicològica) li provoca la seva aparició? Quin tipus d'acció porta a terme quan apareixen? Per respondre aquestes preguntes, els investigadors utilitzen un procediment metodològic objectiu (seguidor de mirada) en l'anàlisi del tipus de processament cognitiu que realitzen els telespectadors dels diferents formats de sobreimpressions, i en l'anàlisi del tipus de variables que hi intervenen, una de les més importants de les quals és l'edat dels subjectes.

Informe sobre la ràdio

➤ La crisi també afecta el sector, segons l'estudi que ha fet l'Observatori de la Ràdio a Catalunya

L'octubre passat, es va presentar *l'Informe sobre la ràdio a Catalunya 2008*, en un acte dirigit pel conseller Joan Manuel Tresserras i on va ser present Josep Maria Martí, director de l'Observatori de la Ràdio a Catalunya, i dels autors de l'informe. Les conclusions apunten que la crisi econòmica ha afectat la ràdio a Catalunya, tot i que és el sector que menys se'n ressent. S'ha produït una davallada important dels ingressos per publicitat i dels recursos públics. També s'ha fet incidència en el problema de la pirateria i la desregulació del tercer sector (les «emissores pirates»).

Josep Maria Martí considera que cal alertar amb fermesa els poders públics sobre aquesta problemàtica perquè preo-

cupa molt el sector. «La ràdio catalana es troba en un moment de transició que encara hem d'esbrinar cap a on ens conduirà», afirma Martí.

Referint-se a la problemàtica de la pirateria, el conseller va reconèixer que l'eficàcia contra la pirateria ha estat baixa, però va mostrar el seu compromís per regular el tercer sector. El conseller també es va referir a la importància d'aquest informe i va apostar per la seva continuïtat: «És un projecte molt útil que ha d'ajudar el sector radiofònic català, però també ha de servir de guia per a les polítiques que emprenem al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació».

L'Informe sobre la ràdio a Catalunya 2008 és el resultat d'un projecte de recerca anual promogut per l'Observatori de la Ràdio a Catalunya, que forma part del Grup de Recerca en Imatge i So i Síntesi (GRISS), adscrit al Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la UAB.

L'Informe es pot trobar al web de l'Observatori.

BREUS

Congrés internacional sobre la recerca en nanotubs i grafè

Més de cent investigadors de tot el món van participar, del 19 al 23 d'octubre, a Coma-ruga, en el Congrés GDR2009, la trobada anual internacional de la xarxa de treball Grafè i Nanotubs: Ciència i Aplicacions (GDRI), líder en la recerca en nanotubs i grafè. Entre els organitzadors de l'edició d'enguany hi havia Adrian Bachtold, líder del grup Quantum Nanoelectronics, del Centre d'Investigació en Nanociència i Nanotecnologia, CIN2, (CSIC-ICN), membre del Parc de Recerca UAB i ubicat al campus de Bellaterra. L'activitat científica d'aquest grup de treball es basa en temes de recerca vitals i emergents que desenvolupen el coneixement de les propietats bàsiques de nanoobjectes individuals, així com la seva manipulació per al desenvolupament de dispositius relacionats amb el món industrial i socioeconòmic.

Guardó per al grup de recerca de la UAB SPCOMNAV

El grup de recerca SPCOMNAV (Signal Processing for Communications & Navigation), liderat per Gonzalo Seco Granados, professor del Departament de Telecomunicacions i Enginyeria del Sistemes de la UAB i director d'una Càtedra de Transferència Parc de Recerca UAB-Santander, ha estat guardonat amb una beca del California-Catalonia Program for Engineering Innovation per desenvolupar el projecte Signal Design for Combined Positioning and Communications Systems.

El Centre de Visió per Computador, premiat

El Centre de Visió per Computador de la UAB (CVC) ha guanyat recentment vuit medalles d'or a The Pascal Challenge, la competició científica més prestigiosa a escala internacional en l'àmbit de la interpretació d'imatges basades en visió per computador, i ha aconseguit quedar en segon lloc en dues de les tres modalitats del concurs.

La finalitat d'aquesta competició és reconèixer, mitjançant visió per computador, quins objectes apareixen en una imatge real, extreta de fotografies aleatòries d'usuaris d'Internet. Els tipus d'ob-

jectes que es fan servir són animals, vehicles de transport i mobiliari.

El CVC va guanyar sis medalles d'or en la modalitat de segmentació i dues medalles d'or en la de classificació. En cadascuna d'aquestes modalitats va assolir el segon lloc. Els investigadors del CVC que van participar a The Pascal Challenge són Fahad Shahbaz Khan, Joost van de Weijer, Andrew Bagdanov, Noha Elfiky, David Rojas, Marco Pedersoli, Xavier Boix, Pep Gonfaus, Hany SalahEldeen, Robert Benavente, Jordi González, Maria Vanrell i Joan Serrat.

Fòrum Eurípides 2009

Els darrers avenços en sistemes integrats i microelectrònica per als sectors de les energies renovables, de la sanitat o de l'automoció es van poder veure els dies 22 i 23 d'octubre a Barcelona al Fòrum Eurípides 2009, una trobada internacional d'investigadors i d'empreses organitzada per l'empresa Ficoso, el Centre Nacional de Microelectrònica (CNM-CSIC) i el Parc de Recerca UAB. Durant els dos dies del Fòrum, més de cent assistents, reconeguts experts d'àmbit internacional, van presentar els seus coneixements sobre tecnologies madures i emergents per als sensors intel·ligents de consum per a aplicacions de salut, seguretat i control de l'energia.

Experts de primer ordre analitzen les noves tècniques de seqüenciació d'ADN

Els dies 1, 2 i 3 d'octubre, UAB Casa Convalescència va acollir el congrés internacional Conference on next Generation Sequencing: Challenges and Opportunities. Aquesta trobada, que organitza la UAB, va tractar sobre les noves tècniques de seqüenciació massiva d'ADN que s'estan imposant actualment en la biologia.

Aquestes tecnologies, conegudes com a ultraseqüenciació o seqüenciació de nova generació, han permès abaratir els costos d'aquest procés més de cent vegades. Es pensa que, en el futur, es podrà seqüenciar el genoma complet d'una persona per uns 1.000 dòlars (813 euros). El congrés també va tractar les implicacions que tindrà el fet de poder disposar d'aquesta informació.

El congrés es va centrar en els reptes computacionals i estadístics que suposa la seqüenciació de nova generació. La bioinformàtica i les anàlisis estadístiques són qüestions cabdals per al funcionament dels laboratoris actuals.

Els temes tractats al congrés van girar entorn de dos eixos: la tecnologia (qüestions bioinformàtiques, estadístiques i computacionals) i les seves aplicacions (les diferents àrees de recerca on la seqüenciació de nova generació té més influència). Va aplegar experts de primer ordre tant del sector tecnològic com de la recerca en seqüenciació massiva d'ADN.

Una empresa derivada de la UAB comercialitza pa per a celíacs

➤ El CERPTA de la UAB ha desenvolupat aquest nou tipus de pa batejat amb el nom de Celipan

Una nova empresa derivada del Parc de Recerca UAB comercialitza, des d'aquest mes de novembre, el pa sense gluten de gran qualitat que ha desenvolupat el Centre Especial de Recerca Planta de Tecnologia dels Aliments (CERPTA) de la UAB. L'empresa es diu Felnuti, SL (tot i que el pa es comercialitzarà amb la marca comercial Celipan) i hi col·laboren professionals de l'empresa Uxafarma i investigadors de la UAB.

La malaltia celíaca és deguda a una intolerància permanent al gluten, una proteïna present en alguns cereals. L'oferta de productes sense gluten tendeix a una millora continuada, però els consumidors han de continuar adaptant-se a un sabor especial que no sempre és agradable.

Celipan presenta unes característiques –sabor, textura, etc.– molt més semblants a les del pa convencional que les dels pans sense gluten que hi havia fins ara al mercat. A més, es distribuirà setmanalment, fet que permetrà que els consumidors puguin disposar quotidianament d'un pa fresc que, per les seves característiques, pot ser consumit per tothom. També es posarà a la venda un preparat que permetrà elaborar el pa i altres productes a casa.

En l'acte de presentació de Felnuti, a UAB Casa Convalescència, el doctor Francesc Casellas, especialista del Servei d'Aparell Digestiu de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebron de Barcelona, va parlar de l'evolució de la recerca sobre la malaltia celíaca i de com ha millorat la seva diagnosi. Carreras va emfatitzar les dificultats que presenta sovint una dieta sense gluten i com afecta tot plegat la qualitat de vida dels malalts.

Per la seva banda, Buenaventura Guamis, catedràtic de Tecnologia dels Aliments de la UAB i director del CERPTA, va presentar Felnuti i els productes que ofereix. Guamis va definir la companyia com una «empresa de base tecnològica» que té com a finalitat desenvolupar aliments per a persones amb intoleràncies que es troben amb dificultats per trobar aliments adaptats a les seves necessitats.

Comencen els seminaris sobre el càncer de mama

Els seminaris Aspectes Generals i d'Investigació Bàsica en Càncer de Mama, que organitza el Grup Multidisciplinari per a l'Estudi del Càncer de Mama (GMECM), van iniciar el 21 d'octubre passat la 24a edició. Els seminaris constitueixen un esforç de cooperació per tal de donar suport a la recerca en càncer de mama. Tenen un caràcter multidisciplinari i atorguen un títol universitari de postgrau en càncer de mama que és el més antic dels cinc que s'imparteixen actualment a Espanya. Aquesta activitat vol contribuir a la formació continuada

dels membres del GMECM i coordinar les seves tasques. Alhora, els seminaris serveixen per establir un contacte entre els investigadors i grups de recerca dedicats a la sinologia i a la patologia mamària.

El programa inclou una sèrie de sessions ordinàries i diverses activitats especials, a través de les quals es tracten nombroses qüestions relacionades amb els mecanismes del càncer i les estratègies per combatre'l. La participació és oberta a totes les persones interessades en el coneixement i l'estudi d'aquestes

disciplines. El GMECM està constituït per investigadors de diferents departaments de la UAB, de la UB, de l'Institut d'Oncologia Corachan i de l'Hospital de Sabadell, que col·laboren en un projecte conjunt de recerca bàsica en càncer de mama. El dirigeix el doctor Eduard Escribà, professor del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB. Els seminaris constitueixen l'activitat docent de la xarxa temàtica Estudi del Càncer de Mama i formen part de l'oferta d'estudis propis de la UAB.

COMUNITAT

El 46,6 % de la comunitat ve amb tren a la UAB

Una enquesta analitza els hàbits de mobilitat

➤ L'estudi revela que l'ús del transport públic, i especialment el tren, va augmentant al llarg dels anys

L'enquesta «Hàbits de mobilitat de la comunitat universitària de la UAB 2009», presentada el 30 d'octubre passat, revela que l'ús del transport públic –i molt especialment l'ús del tren– per desplaçar-se al campus de Bellaterra va augmentant al llarg dels anys –se situa en un 54 % de la comunitat universitària– i està implantat massivament entre les persones que tenen accés a una xarxa fluida.

Així doncs, les persones que viuen al Barcelonès i als municipis del Vallès Occidental més propers a la UAB (principalment Cerdanyola del Vallès, Sabadell i Sant Cugat) són les que tendeixen més a accedir-hi en transport públic, mentre que l'ús del cotxe és majoritari entre les persones que viuen a la resta del Vallès Occidental i de Catalunya. L'enquesta ha tingut la col·laboració de FGC, Renfe, Sarbus i Transports Urbans de Sabadell. L'estudi indica, per exemple, que les persones residents a la ciutat de Barcelona són les que més tendeixen a fer ús del

Puja l'ús del transport públic per arribar al campus.

transport públic per arribar al campus: un 83,8 % opta per aquesta modalitat. En canvi, l'ús del transport privat s'imposa entre les persones provinents de, per exemple, el Baix Llobregat (56 %) o el Vallès Oriental (73 %).

Aquestes tendències estan directament relacionades amb l'efectivitat de la xarxa de transport públic a què tenen accés els usuaris. Segons l'enquesta, entre les gairebé 44.000 persones que estudien, investiguen o treballen al campus, les

que opten pel transport privat ho fan majoritàriament perquè els resulta més ràpid que el transport públic (40 %) o perquè en tenen una oferta escassa al seu abast (23 %). En canvi, entre les persones que opten pel transport públic, els motius són més diversos: el principal és el fet de tenir-hi accés des d'un punt proper al lloc de residència (27,8 %), però també hi influeixen factors com la puntualitat i la regularitat del servei (11,9 %) o el cost econòmic (10,7 %).

Entre les persones que fan ús del transport públic, n'hi ha moltes que ho fan

Les persones que viuen a Barcelona són les que més fan servir el transport públic per arribar al campus: un 83,8 %

perquè no disposen de vehicle privat (12 %) o de carnet de conduir (10,6 %). Destaca, però, el fet que un terç (32,3 %) de les persones que tenen vehicle privat prefereixen optar pel transport públic o no motoritzat. Destaca que l'ús del transport públic és majoritari entre els estudiants, mentre que el vehicle privat s'imposa entre el PDI i el PAS. També s'aprecia una diferència per gènere: les dones tendeixen més a fer ús del transport públic (57,4 %) que els homes (49,3 %).

Aquesta és la cinquena edició de l'enquesta sobre mobilitat que fa el Grup d'Estudis de Mobilitat, Transport i Territori (Gemott). Aquest és un grup de recerca del Departament de Geografia de la UAB format per un equip interdisciplinari d'investigadors dirigits per Carme Miralles. La primera es va fer l'any 2001. Els resultats es fan servir com a referència per dissenyar la política de la Universitat en matèria de mobilitat i accessibilitat. En aquesta cinquena edició s'ha entrevistat 6.173 persones. Els resultats s'han presentat dins el marc de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura a la UAB.

Setmana de la mobilitat sostenible

La Universitat Autònoma de Barcelona va dedicar la setmana del 26 al 30 d'octubre a la mobilitat sostenible i segura, amb l'objectiu de conscienciar la comunitat universitària sobre els avantatges d'utilitzar el transport públic i els modes no motoritzats.

Entre les diverses activitats que es van dur a terme van destacar els cursos de conducció eficient i de conducció segura. Tots dos cursos eren gratuïts i han estat possibles gràcies a la col·laboració del RACC i de l'empresa SEAT.

L'objectiu dels cursos de conducció eficient és aprendre a estalviar combustible i emissions. Amb una durada de quatre hores, es van fer al matí (de 9.30 a 13.30 h) i a la tarda

(de 15.30 a 19.30 h). No calia portar cotxe propi. En finalitzar, els participants van obtenir un diploma d'assistència. Dins d'aquests cursos de conducció segura s'ensenya com els últims avenços en seguretat activa i passiva dels vehicles poden contribuir a una conducció més segura. Van tenir lloc als envellats instal·lats al parking del Rectorat del 26 al 30 d'octubre.

D'altra banda, en el marc de la Setmana de la Mobilitat Sostenible i Segura, també s'ha convocat un concurs fotogràfic sobre la mobilitat a la Universitat. La participació és oberta a tots els membres de la comunitat universitària. Cada participant podrà presentar fins a un màxim de tres fotografies.

Els serveis per als estudiants internacionals, a debat a la UAB en un acte de la Xarxa Vives

➤ Es van detectar els punts forts i els febles en relació amb altres països europeus

La Unitat d'Estudiants i de Cultura i l'International Welcome Point van organitzar el XXI Debat Universitari de la Xarxa Vives el 2 d'octubre passat, sota el títol Serveis per als Estudiants Internacionals. Es van organitzar debats amb representants de diferents institucions i es va presentar el projecte europeu EMIS sobre serveis en el marc dels programes Erasmus Mundus.

Els canvis globals que s'estan produint a la Unió Europea han afavorit un increment del nombre d'estudiants internacionals. Cada vegada hi ha més alumnes que s'adhereixen a l'oportunitat d'estudiar en altres països de la UE mitjançant els avantatges de les beques Erasmus. Però les expectatives dels estudiants d'intercanvi van més enllà de l'experiència formativa, ja que també esperen una experiència vital i, en aquest punt, els serveis que rebran per part de la institució que els acull hi tenen un paper molt important.

El debat es va desenvolupar a la sala d'actes de l'Edifici d'Estudiants.

L'objectiu d'aquesta jornada era presentar i debatre les propostes relacionades amb els serveis per a estudiants internacionals i detectar els punts forts i els punts febles en relació amb altres països europeus. El debat es va desenvolupar a la sala d'actes de l'Edifici d'Estudiants i va tenir format de taula rodona, amb representants de diferents institucions en cadascuna de les sessions de debat.

A més dels representants de les diverses institucions, els assistents van poder participar-hi activament per compartir opinions i experiències i assolir els objectius marcats.

Un grup de la UAB viatja a Nicaragua per col·laborar en projectes de cooperació

Un grup de setze professors i de PAS de la UAB van viatjar a Nicaragua l'estiu passat per incorporar-se a tres dels projectes de cooperació al desenvolupament que actualment s'executen conjuntament amb la Facultat Regional Multidisciplinària d'Estelí (Farem) de la Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua a Managua (UNAN).

Tant el volum i l'import dels projectes com la quantitat de persones de la UAB participants posen de manifest l'estreta relació entre la UAB i la Farem i el compromís solidari de la nostra universitat amb els projectes de cooperació interuniversitària a Nicaragua. Fa més de cinc anys que la Universitat Nacional Autò-

noma de Nicaragua rep les visites de professorat i personal d'investigació de la UAB. Enguany, s'han ofert quatre màsters en els àmbits de medi ambient, didàctica, psicologia i prevenció de riscos, s'han realitzat accions complementàries, com ara la publicació de material docent, i s'han impartit cursos de formació especialitzada en àmbits com la microhistologia, la sobirania alimentària, la gestió bibliotecària o la psicopedagogia. Pel que fa als projectes de recerca, se n'han dut a terme dos de vinculats a espais naturals i a l'estudi del tròpic sec. L'àrea de Cooperació per al Desenvolupament de la FAS dona suport a iniciatives de cooperació com aquestes.

BREUS

La UAB pren mesures de prevenció davant la grip A

La pandèmia de grip A originada pel virus H1N1 continua afectant la població. Davant d'això, la UAB el mes de maig va activar el nivell 0 (prealerta) del pla d'autoprotecció general. Els membres del Comitè per a Situacions d'Emergència General (CSEG) van activar el pla d'autoprotecció en nivell 0 per fer un seguiment de l'evolució de la pandèmia i estudiar les mesures que s'han d'aplicar a la UAB. L'Autònoma està en contacte permanent amb la Direcció General de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya i segueix estrictament les directrius que estableix a través dels Serveis Territorials de la Regió Centre.

Així, ha elaborat i aprovat un protocol intern per a emergències derivades d'un brot infecciós; ha adaptat les mesures d'actuació recomanades per la Generalitat per a universitats, i ha establert contactes amb les empreses concessionàries del servei de neteja i de restauració per tal de conèixer els seus protocols d'actuació. Per tenir més informació respecte d'això, consulteu el web de la UAB.

L'Associació d'Amics de la UAB inicia les activitats d'aquest curs

➤ Fins al 25 de febrer s'ha programat tot un seguit de conferències de temàtiques molt variades

Del 15 d'octubre al 25 de febrer tindran lloc les activitats del primer semestre que organitza l'Associació d'Amics de la UAB al campus universitari. La majoria de les activitats són conferències de temàtiques molt variades, des de les clàssiques obres gregues fins a la biografia d'un general català.

Les activitats van començar el 15 d'octubre amb el cicle de conferències Una Lectura Comentada dels Clàssics. Aquest programa consta de nou sessions on cadascun dels ponents tracta una coneguda obra clàssica: *L'Odissea* d'Homer, *Les odes* d'Horaci, *Èdip* de Sòfocles, etc.

A més d'aquest cicle, el dia 21 d'octubre va tenir lloc la conferència «El general

Torre Vila-Puig, seu de l'Associació d'Amics de la UAB.

Batet», a càrrec d'Hilari Ragner, historiadore i biògraf del militar. En aquesta sessió es va parlar de la figura del militar que va evitar que la insurrecció del 6 d'octubre de 1934 a Catalunya fos reprimida a sang i foc.

A banda, l'Associació d'Amics de la UAB ofereix la segona edició del curs d'escriptura. Carlos Péramo, escriptor en actiu, imparteix el curs, que va començar el 21 d'octubre i finalitzarà el 23 de desembre.

PUBLICACIONS

¿DÓNDE ESTÁS GUEVARA? MAGIA, AVENTURA Y LEYENDAS EN LA ISLA DE CUBA. Santiago Tejedor. Barcelona: Niberta, 2009.

El llibre presenta un «viatge» a la recerca de l'«altre» Che, el pare, el marit, el poeta, l'escriptor, el viatger, el guerriller, l'estadista, el polític, el revolucionari, el ministre, el teòric... O millor, un viatge a la recerca d'una altra persona. És la història d'algú que va agafar un avió i va travessar un oceà per trobar una persona, per aprendre d'alguna persona, per viatjar amb algú: Ernesto Guevara de la Serna, el Che. En aquesta «recerca» parlen cinc guerrillers, humils i nobles, que van conèixer en persona el Che i que encara s'emocionen en recordar-lo.

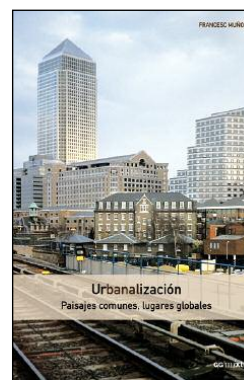
L'Autònoma posa en marxa la signatura digital d'actes de qualificació

Durant la convocatòria d'exàmens del juny i setembre passats, més de cinquanta professors de l'Escola d'Enginyeria (campus de Bellaterra) i trenta-vuit del campus de Sabadell van signar prop de dues-centes actes de qualificació telemàticament, mitjançant una signatura digital i una nova funcionalitat en l'eina informàtica de gestió acadèmica Sigma@-CDS.

La iniciativa, que té com a objectiu la millora de l'accessibilitat del personal acadèmic als processos administratius tot evitant desplaçaments a la gestió acadèmica a l'hora de signar les actes, es va realitzar amb l'IdCAT, un certificat que permet la signatura digital amb plena validesa jurídica. L'IdCAT és un

certificat de l'Agència Catalana de Certificació-CATCert que possibilita la signatura digital de documents electrònics, en general, i dels procediments telemàtics, que diferents administracions públiques han posat a l'abast dels ciutadans: declaració d'hisenda, convocatòries de projectes de recerca de diferents ministeris, tràmits telemàtics a la Generalitat i als ajuntaments, etc.

Per tal de dur a terme aquesta prova pilot de signatura digital, el professorat va tenir el suport de l'Administració del campus de Sabadell, de l'Administració de l'Escola d'Enginyeria (campus de Bellaterra), del Centre d'Assistència i Suport (CAS) i de l'Oficina de Gestió de la Informació i de la Documentació (OGID). La iniciativa, que s'emmarca dins el desenvolupament de procediments d'administració electrònica que la UAB va engegar el curs passat al campus de Sabadell, s'estendrà a mitjà termini a la resta de centres docents.

URBANIZACIÓN. PAISAJES COMUNES, LUGARES GLOBALES. Francesc Muñoz. Barcelona: Gustavo Gili, 2009.

Ciutats amb diferències importants de població, de territori, d'història i de cultura experimenten transformacions molt similars i acaben produint un tipus de paisatge estandarditzat. El paisatge que s'hi observa és el resultat d'una urbanització banal i, més que d'urbanització, es podria parlar d'urbanització. Aquest llibre proposa una explicació general d'aquests processos prenent com a mostra les ciutats de Londres, Berlín, Buenos Aires i Barcelona, que il·lustren diferents itineraris d'urbanització.

«La teoria de l'evolució es va popularitzar per les caricatures»

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquesta periodista i investigadora, experta en el «món Darwin»

Quina va ser la clau de l'èxit del darwinisme?

Quan Darwin va escriure *L'origen de les espècies* es va proposar adreçar el seu discurs a un públic no especialitzat en història natural. La primera publicació es va exhaurir immediatament (unes 1.500 còpies); no obstant això, la majoria de la gent no va conèixer les teories darwinistes pels seus llibres sinó a través de la premsa, articles, ressenyes o caricatures que arribaven a ridiculitzar la teoria, de manera que es van disseminar àmpliament per mitjans més còmodes de llegir que no pas un llibre de cinc-centes pàgines.

I no es va produir una deformació del concepte original?

D'una banda va ser beneficiós perquè va permetre que la teoria arribés a més públic, però també se la van apropiat convenientment diferents grups ideològics o polítics que justificaven el colonialisme o el feixisme per la superioritat racial. O el comunisme, que va fer seva la «lluita per la vida» per fer trontollar els fonaments del sistema establert. Karl Marx, per exemple, va regalar un exemplar del seu llibre *El capital* a Darwin, qui ni tan sols el va arribar a llegir.

Quin secret amaga la barba de Darwin?

Algunes fotografies dels anys cinquanta del segle XIX mostren Darwin sense barba i, al començament dels seixanta, se la va deixar créixer perquè va desenvolupar una mena d'al·lèrgia i, per ocultar-la, va decidir no afeitarse-la més. Aquesta fotografia va ser molt popular al llarg del segle XIX gràcies al costum que hi havia entre els científics d'intercanviar-se retrats. És una de les imatges que estan més lligades a la teoria de l'evolució, ja que la trobem a les

Julia Voss

Julia Voss, redactora del *Frankfurter Allgemeine Zeitung* i investigadora de l'Institut Max-Planck d'Història de la Ciència (Berlín), va ser convidada pel CEHIC i la Facultat de Biociències de la UAB per impartir una conferència i un seminari sobre «Les imatges de Darwin», el tema del seu llibre *Darwins Bilder. Ansichten der Evolutions-theorie, 1837-1874* (Fischer, 2007), premiat amb la medalla Otto Hahn de la Societat Max Planck i que publicarà en anglès Yale University Press. En ple bicentenari del naixement de Darwin, podríem pensar que ja està tot dit sobre el naturalista anglès i que cap recerca pot aportar dades significativament noves; i és precisament això el que aconsegueix Julia Voss mostrant el paper fonamental que tenen les il·lustracions en el «món Darwin», siguin els seus retrats, els gravats que il·lustraven els seus llibres o les caricatures d'ell i de la seva teoria.

cobertes dels llibres, a les exposicions dels museus d'història natural...

Devia pensar que l'afavoria...

Sí, de fet li va agradar la imatge que projectava. Darwin quedava retratat com una mena de profeta, un filòsof de l'Antiguitat, un venerable *gentleman*, la qual cosa va facilitar, en certa manera, l'acollida de les seves teories perquè li donava respectabilitat. Podríem dir que va explotar conscientment la seva imatge com a icona científica.

De fet, el darwinisme és ple d'icones...

La imatge que mostra els quatre pinsans de les Galápagos, cadascun amb un bec adaptat a les seves necessitats, està dissenyada d'una manera que per si sola ja mostra com una espècie pot esdevenir-ne diverses a través de l'evolució. Això explica l'èxit d'aquest gravat (que va encarregar Darwin, perquè ell no sabia dibuixar) i per què va arribar a formar part de la cultura popular.

l'autònoma

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB

EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció

REDACCIÓ: María Jesús Delgado,
Miguel Ángel Linares, Octavi López,
Antoni Merino, Sònia Perelló,
Victòria Salvador, Rebeca Escolano,
Lucas Santos, Jordi Mora, Conxa Valls

IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions

FOTOGRAFIES: Montserrat Benito,
Antonio Zamora, Pierre Caufrage,
Jordi Pareto

Novembre de 2009. Núm. 229

Les opinions expressades per les persones entrevistades reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a:
www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA
DE BARCELONA

Àrea de Comunicació
i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat